

Dosarul nr.3ra-275/21

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – A. Paniș

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

ÎNCHEIERE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea lui Vasile Nica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ, emiterea actului administrativ și restituirea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din data de 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 14 august 2019 Vasile Nica a depus cerere de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat declararea ilegalității refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. N-1496/19 din 19 iulie 2019, obligarea stabilirii pensiei, cu achitarea acesteia începând cu data de 25 martie 2019, luându-se în considerare certificatul eliberat de către Departamentul de Poliție Chișinău nr. 34/20 din 09 august 2019, restituirea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu acordarea asistenței juridice.

În motivarea acțiunii Vasile Nica a invocat că a activat în organele afacerilor interne până la 25 martie 2019, obținând dreptul la pensie pe linia Ministerului Afacerilor Interne, cu o vechime în muncă de 24 ani. Vechimea în muncă i-a fost calculată prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018 fiind inclusă perioada activității în Batalionului special escortă și pază, ca vechime cu avantaje.

Vasile Nica în baza actelor menționate s-a adresat Casei teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, în vederea stabilirii pensiei. La 02 iulie 2019 prin decizia Casei teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, nr.94/2019/5705 a primit refuz în stabilirea și calcularea pensiei, invocând că nu are vechimea în muncă necesară.

Ulterior reclamantul s-a adresat cu o cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale, solicitând anularea deciziei Casei teritoriale de Asigurări Sociale Botanica din 02 iulie 2019, stabilirea și calcularea pensiei luându-se în considerare avantajele din activitatea sa, care prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.N-1496/19 din 19 iulie 2019 a fost respinsă.

În opinia lui Vasile Nica refuzul este unul neîntemeiat, nefondat și pasibil de a fi anulat, întrucât, conform art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern.

Prin hotărârea din data de 28 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis acțiunea depusă de către Vasile Nica, s-a anulat ca ilegală decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. N-1496/19 din 19 iulie 2019 privind refuzul în stabilirea pensiei pentru vechimea în muncă, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să stabilească pensia pentru vechime în muncă lui Vasile Nica, începând cu data 25 martie 2019, având în vedere certificatul emis de Direcția de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al MAI nr. 34/20-5685 din 09 august 2019. S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Vasile Nica cheltuielile de judecată în mărime de 4 000 lei. (f.d. 47,50-57)

Casa Națională de Asigurări Sociale, în termen, la 11 februarie 2020 a depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 28 ianuarie 2020, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 27 mai 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apelul motivat.

Cu referire la depunerea apelului motivat, instanța de apel a constatat că Casa Națională de Asigurări Sociale nu a omis termenul de declarare a apelului motivat, ori deși hotărârea motivată a fost recepționată de autoritatea apelantă la data de 28 februarie 2020, pe perioada 17 martie - 15 mai 2020 a fost instituită stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, termenul de depunere a apelului motivat fiind suspendat, s-a reluat după 15 mai 2020 și a expirat la 28 mai 2020.

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 18 noiembrie 2020 a respins apelul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 81,82-96)

Instanțele de judecată în baza pct.8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, art.33, alin.(2) din Legea nr.1036 din data de 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar, art. 13, lit. a), art.14, lit. a), art.1, alin.(1), lit. c), art. 44, art. 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și trupele organelor afacerilor interne nr. 1544

–XII din 23 iunie 1993 au concluzionat că Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a respins cererea în vederea stabilirii pensiei și includerea în vechimea de muncă a perioadei de serviciu cu avantaje, fiind inclusă în certificatul Direcției de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-5685 din 09 august 2019.

Argumentul Casei Naționale de Asigurări Sociale precum că certificatul Direcției de poliție a mun. Chișinău nr. 34/20-5685 din 09 august 2019 a fost emis în baza ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr.96 din 20 martie 2018, care ar fi ilegal, a fost respins de către instanțele de judecată, deoarece prin acest ordin s-au recunoscut unele înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, reglementând raporturile de muncă pentru personalul care realizează misiuni de escortă și pază a persoanelor deținute și armonizarea acestora cu reglementările aplicate angajaților altor instituții, ce execută atribuții anologice și care nu a fost anulat.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că instanțele de judecată eronat și neîntemeiat, ignorând actele normative ce reglementează expres raporturile juridice respective au admis cererea de chemare în judecată și au obligat autoritatea recurentă să stabilească pensia cu includerea în vechimea de muncă în condiții avantajoase a perioadei de activitate a lui Vasile Nica în cadrul Batalionului special escortă și pază al Direcției de Poliție mun. Chișinău.

Autoritatea recurentă a susținut că activitatea în cadrul Batalionului special escortă și pază al Direcției de Poliție mun. Chișinău nu se regăsește în prevederile pct.8, lit. d) din Hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994, astfel nu acordă dreptul de a calcula perioada respectivă ca o vechime în muncă cu avantaje.

La 01 februarie 2021 și la 15 februarie 2021 avocatul Vladimir Kovali în interesele lui Vasile Nica a depus referință asupra recursului Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil, menționând că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată. La caz, recursul este o repetare a cererii de apel care au fost examinate și dezbătute de instanțele ierarhic inferioare.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 18 noiembrie 2020, notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul poștei electronice la 12 ianuarie 2021. (f.d. 99)

Casa Națională de Asigurări Sociale, în termen, la 25 noiembrie 2020 a depus recursul nemotivat și la data de 11 februarie 2021 recurs motivat.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de

o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, înaintat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh